

„Nekřesej do kaše, křesej do troudu...“ 200 let od narození Karla Havlíčka (1821–1856)

I.

„Veřejnost je hlavní základ všeho dobra v zemi, zachová-li se všechno jen pod pokličkou, nepodrobena soudu veřejnému, nemůže se nic napravit, a tak odsouzení zůstaneme vždy k starému šlendriánu a necháme se ve všem od jiných národů předhonit.“

(Pražské noviny č. 42, 28. 5. 1846, s. 178)

II.

Karel Havlíček zůstává symbolem českého novinářství 19. století. Už jako sotva pětadvacetiletý muž se stal s podporou Františka Palackého redaktorem *Pražských novin*, které vycházely česky a měly celozemskou působnost. To byla mimořádná příležitost a Havlíček ji dokázal využít. Byl ale také dobře připraven, a to jak předcházejícím pilným studiem, svým pobytem v Rusku, z něhož vytěžil jak epigramy, tak cestopisné črty, tak sebevědomím, s nímž se dostal do povědomí české veřejnosti v červenci 1845 po vydání odmítavé recenze na dílo Josefa Kajetána Tyla *Poslední Čech*.

Právě svoboda vyjadřování ve veřejném prostoru byla a zůstala pro Karla Havlíčka tou stěžejní hodnotou jeho života i jeho sotva pětiletého žurnalistického působení v letech 1846–1851 (Pražské noviny, Národní noviny, Slovan), než byl umlčen.

III.

Karel Kazbunda, *Karel Havlíček Borovský*, I–III, Praha 2013; Jaroslava Janáčková, *Strmé cesty: z listářů, zápisků a vzpomínek*, Hradec Králové 1990; digitální zdroje: Národní knihovna (kramerius) a Ústav pro českou literaturu (virtuální studovna).

